

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: „Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékek együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:

a háromhasábos petit sor első hirdetésnél 4 kr., többszöri-
nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskerekben, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Január 28.

Az ország fővárosa gyászt ült a napon, mely hazánk történetében egy nagy államjogi alkotás személyesítőjének halálával, befejezett korszakot jelez. Az akadémiában Lónyay, Csengeri, Szász Károly, Tóth Kálmán — a próza és poézis ezen kitűnő képviselői — raknak szó- és érzéskoszorút a nagy szellemalak lábához, aki míg élt, geniusával elhallgattatá, legyőzte az ellenvéleményt; jellemével, önzetlenségével diadalmaskodott a rágalom ördögén; kedélyes jószívűségével irt nyujtott a csüggedő szíveknek; hazafiságával egy nemzet bálványát, a világtörténet példaképe lőn.

Nem vesszük ajkainkra szent nevét; mert a magyar naptár a halottak napján kívül január 28-dikát is „a halott napjává” szentelte föl: érzi azt mindenki, mit vesztett Benne az ország; érezzük különösen most, midőn a nagy keze által számunkra hódított közjogi alapon szövetséges társunkkal küzdeni, egy kínos válság esélyeitől félni kell!

Mit tegyünk mi, Torontál lakói, az Údvizt emlékének talapatához most, mikor még nem áll fön a márvány, melyet az egész ország kegyelele hengerit össze? Mit adjunk e nagy szellemnek a halál után, kinek testi buroka még a királytól sem fogadott el egyebet egy — kézzorításnál?

Szegények vagyunk mi torontáliak. Nincs bennünk közszelem, mely a szív fájó dobbanásait külsőleg is nyilvánítsa. Élünk, mint a kérész s az „arasznyi lét” után elhord bennünket az ár, mint a Bégavirágot.

Mit adjunk tehát? Kis requemet és fönt a gyászkeretet, mely a Nagynak halála napját bekeríti.

Eunyit adhatunk és adunk — Magyarország újjáalkotójának! —

Nagy-Becskerek, február 1-én.

Beperelhető-e az árvepénztár mint ilyen? A „Jogr. közl.” igen érdekes semmitörvényi hoz utolsó számában. Egy nagykorúvá lett árva ugyanis beperelte Törökbeese község bíráját, mint a községi árvepénztár képviselőjét készpénzbeli vagyonának kiadására írást. Az első és második bíróság a marasztalási kérelemnek helyt adott, de a legfőbb ítélőszék az ügyben hivatalból észlelendő semmisséget látván, a semmitörvényhez áttette az ügyet s az így döntött el: „Mindkét alsóbb bírósági ítélet, úgy az azt megelőzőt egész eljárás megsemmisítetik s a kereset felperesnek visszaadni rendeltetik mert, eltekintve, hogy a kereseti felzet szerint a kereset Dekker Simon, Törökbeese község bírája ellen intéztetett, magában kereseti kérelemben pedig a törökbeesei árvepénztár kérését marasztal-

tatni, ezen szabálytalan kereset folytán azután az első bíróság a kereseti tőkében alperest, a második bíróság pedig a községi árvepénztárt marasztalta el, minthogy kereset az árvepénztár mint olyan ellen egyáltalán nem intézhető; hanem jelen esetben gyámhatósági kiutalványozás iránti rendeltetés foganatosítása forgott kérdésben, melynek csak az illető felettes hatóság útján kell érvényt szerezni s eként a kereset tárgya a polgári bíróság alá nem tartozik: az okból mindkét alsóbb bírósági ítéletet hivatalból megsemmisíteni s a keresetet felperesnek visszaadni kellett.

Az 1876. évről szóló polgármesteri számoltató jelentés.

Tekintetes városi képviselő testület!

Törvényszerű kötelességemet van szerencsém teljesíteni, midőn a városi képviselő testületnek és tanácsnak, a törvényben és statutumainkban körvonalozott teendőinek és feladatának, az 1876. évben miként történt teljesítéséről és megoldásáról szóló számoltató jelentésemet, az alábbiakban körvonalozva, a tekintetes városi képviselő testület elé terjesztem.

Mielőtt az ügykezelésnek, a közigazgatási és egyéb teendőknél és pénzügyi kezelésnek részletes kimutatásába bocsátkoznám, szabad legyen az 1876. évben felmerült és a város szellemi és anyagi felvirágzására jótékonyan avagy károsan kiható főbb eseményeket, intézkedéseket és mozzanatokot elősorolnom.

A város szellemi és anyagi felvirágzásának és előhaladásának előfeltétele minden esetben, a népnevelésnek a kor kívánalmához képesti fejlesztése és előmozdítása, melynek egyedüli eszköze, jó és megfelelő tanintézetek felállítása.

Régi jól átértett óhajja volt e városnak sőt egész Torontálmegyének, hogy a nagybecskerei algymnasium főgymnasiummá emeltesék; azonban az e részbeni fáradozások egy része dugába dült, czélhoz nem vezetett. Végre az 1876. évi fűrdőzásokunk megteremtése maga gyümölcsét és régi óhajátunk teljesítésébe ment, mert a nagybecskerei főgymnasiumnak föllálítása a nagyméltóságú magy. kir. vallás- és közoktatásügyi ministeriumnak 1876. évi 19230 sz. a. kelt kegyes intézményével engedélyeztetvén, az V-ik osztálynak ugyanaz évi október hó 2-án történt ünnepélyes megnyitása által tényleg a főgymnasiumnak föllálítása ünnepeltetett meg, a többi osztályoknak évenkénti megnyitása önként következvén.

Kiváló érdemeket szerzett magának, a főgymnasium föllálítása körül, Torontálmegyének lelkes bizottmánya, midőn 1876. évi 11. sz. a. kelt közgyűlési határozatában, a főgymnasium fenntartásával járó költségek fedezésére, az I.

és II. megyei és a nemesi alap jövedelmeit engedte át addig, míg a megkívántató főgymnasiumi alap előteremtetni fog; a mely megyebizottmányi határozat a nagyméltóságú magy. kir. belügyministeriumnak ugyanaz évi 38776. sz. a. kelt kegyes intézményével részben helyben is hagyatott, s nem kételkedünk benne, hogy azon alapoknak végleges liquidatioja után, egészen is helyben fog hagyatni.

Áldozatkészségben vetekedett Torontálmegye bizottmányával Nagy-Becskerek városának képviselő testülete, midőn 1876. évi 63. sz. a. kelt határozatával kimondotta, hogy a kiadások legnagyobb részét, melyek t. i. a megyei alapok jövedelmeiből nem fedezhetők, addig is, míg a főgymnasiumi alap előteremtetik, saját házi pénztárából fedezendő s egyúttal a felállítási és berendezési költségeket is magára vállalta.

Oly tények ezek, tekintetes képviselő testület, melyek dicséretet nem kívánnak, mert azt, mint szinte az elismerést önmagukban involválják.

Községi népiskoláinknak felszerelése és berendezése körül is megtettünk mindent, amit az adott körülmények között tehetünk, első sorban beláttunk, hogy iskolai helyiségeink a czélunk és a törvény követelményeinek meg nem felelnek s e végből a mult évi november 16-án 145. sz. a. kelt határozatunkkal kimondottuk a régen tervezett egyemeletes iskolaépületnek felállítását, s e czélra o. é. 30.000 frtnyi kölcsön realisálása végett, az első lépést megtettünk, s a szükséges eljárást megindítottuk.

Adja Isten hogy ez iránybani fáradozásainkat is siker koszorúzza!

Az iskolaköteles gyermekek összeírása foganatosítottat, s az ellemi és ismétlő iskolába járn köteles tanoncok szülei gazdái és gyámjai hatóságilag kényerítettnek a tanoncoknak iskolába járatására.

Nagy-Becskerek városa alkalmas helyiséget bocsátván, Torontálmegye fűrdőhatlan és nemes buzgalmu tanfelügyelőjének rendelkezése alá, s azon helyiség részbeni berendezéséről is gondoskodván, az által lehetővé tette N.-Becskerek városában egy állandó tanterv kiállítás létesítését.

A tanító könyvtár berendezésére a szükséges intézkedések megtettettek, s az a napokban már be is fog rendeztetni; mi által a közművelődés térére újra egy lépést tettünk előre s a kor ezen követelményének is eleget tettünk.

A közegezség ügyet illetőleg sajnálattal kell itt felemlitenem, hogy míg az 1876. év elején a vörheny, az év második felében a roncsoló gégelőb betegség lépett fel járvány

alakjában s követelte meg a maga áldozatait. A járvány elfojtására, ugy a hatóság, mint a lelkiismeretesen közreműködő kitűnő orvosi kar részéről, minden szükséges intézkedések megtéve lettek.

Noha a közegezségügyi törvény csakis f. é. január 1-én lépett életbe, eljárásunknál már is irányadóul szolgáltak, annak rendeletei; az orvosi kar, saját elnökletem alatt járványbizottsággá alakult, s a szükséges óvintézkedésekre vonatkozó javallatát jegyzőkönyvbe foglalta s minden irányban foganatosította a járvány bizottságnak, ez irányban megállapodásához képest a községi felekezeti és magániskoláknak azon osztályai, melyekben 6-9 éves gyermekek nyerne oktatást, 1876. évi decz. 15-től f. évi január 2-ig hatósági intézkedésnél fogva zárva voltak, január 2-án azonban újra megnyitattak, miután a járvány nagyrészt megszűnt.

A közegezségügyi törvény, s ez irányban kibocsátott felsőbb rendeletek alapján a halottkémlési eljárás szabályoztatott.

Az ipar és kereskedelem térére nagy haladásnak tekintendő, hogy a czéheknek már régebben történt felosztása folytán, az egyesült ipartársulat városunkban a mult 1876-ik évben megalakult és működését megkezdette, s hogy az ujonnan épített vágóhid 1876. évi január hó 1-én átadott a forgalomnak.

Az ideiglenes községi katasteri telemekönyv elkészült s jelenleg még csak a birtokívek elkészítése van hátra.

A katasteri fölmérések — a helybeli kincstári uradalom rétföldeinek azon részét kivéve, ahol még jelenleg is viz van — az egész városra nézve befejeztek.

A mult 1876. évben, a helybeli kincstári uradalommal köcsönös leszámolás ügye befejeztetvén, ez által a város pénzügyi viszonyai rendezhetőnek és javulásának alapja lett letéve.

A munkalat eredménye kideríté, hogy a kincstári uradalom követelése tesz tőkében . . . 23213 ft. 76 kr. kamatokban 1875. év

végéig 8256 ft. 59³/₁₀ kr. Összesen . . . 31470 ft. 37³/₁₀ kr.

mely követelés fedezése a városi bolt bérekből a kincstári uradalmi pénztárba befolyt 1867-től 1875-ig . . . 16440 ft. 9 kr. a városi községi adóbeli követelés a kincstári uradalom ellen 1865-től 1875. év végéig . . . 42230 ft. 57³/₁₀ kr. Összesen . . . 58650 ft. 66³/₁₀ kr.

TÁRVA.

A torok-dyphtheritis.

A torok-dyphtheritis nem új betegség. Már a hajdankori iroknál eléggé világosan le van az írva izzadványos, majd fekélyes lob néven. Mostani új nevét a hatvanas évek elején nyerte Bretonneau-tól, midőn az nagyobb járvány alakjában különösen Északnemzetországban fellépe az orvosok kiváló figyelmét magára vonta, tanulmány tárgyává tette.

A gyermekekre nézve annyira veszélyes torokgyík az esetek legnagyobb részében nem volt más, mint dyphtheritis, melyet a tudomány hazai nyelvünkön most roncsoló toroklobnak vagy alhártás toroklobnak is nevez.

Általosságban a dyphtheritis ragályos betegség. A ragály anyagát a penészhez hasonlító gombacsírok képezik, melyek a levegőben vannak felfüggesztve, és így a levegőből rakodnak le a száj, torok és gége nyákhártyájára; de épen ugy meglephetik a test külső részeit is; így a szemek és külső ivarszervek nyákhártyáját, majd a sebek felületét.

Az egyszer megkapott dyphtheritis-gombák rendkívül nagy és gyors szaporodási képességükkel fogva, még ha kis mennyiségben vétettek is fel, mihamar ellepik a nyákhártya vagy seb felületet, és annak fehér majd pisz-

kos szürkés fehér színt kölcsönöznek. Tehát a dyphtheritis a szemnek először is színe által árulja el magát. Az így elszinesedett felületek nagysága ismét jelezi a gombák tömegét; más szóval a betegség helybeli kiterjedtségét. Magától értetődik, hogy mennél több ragályanyag jutott a szervezetbe, aránylag annál gyorsabb és kiterjedtebb lesz az elszaporodás is; következésképp annál súlyosabb, vésthozóbb a betegség.

Arra azonban, hogy a dyphtheritis-gombák megkapadjanak, szükséges, miszerint a nyákhártya már előbb rendes egészséges állapotát elvesztette légyen; más szóval, hogy az a dyphtheritis számára előkészítve, minyelven: hajlamosítva legyen. Ezen előkészítés nem más, mint az, hogy a nyákhártya megkülönböztetéses vagy más okból meglobosodik, megduzzad, szövete meglazul; vagy pedig ismételve kiállott lobok után (görvéllyeseknél leginkább) ilyen lazultság állandóan megmarad; ezért aránylag a toroklobokra hajlamosítva, túltengett mandollakkal ellátott egyének, különösen gyermekek közül sokkal többen megkapják a dyphtheritist, mint mások, kik a gombák számára hasonló kedvező talajjal nem bírnak.

Másfelől a tapasztalat azt is bizonyítja, miszerint a dyphtheritis-gombákkal ellátott levegőbeni tartózkodás még meghülés, tehát előkészítő ok nélkül is elegendő arra, hogy a ragályzás bekövetkezzék; csakhogy tagadhatlanul sokkal előbb és bizonyosabban be-

következik az, ha a ragályanyag már előkészített kedvező talajt talál.

A dyphtheritis veszélyessége nem abban áll, hogy a gombacsírok a megkapadás helyén a felületen nagy mennyiségben elszaporodva a meggyuladt szöveteit idegen test gyanánt izgatják és ez uton a lobot fokozzák; nem is abban, hogy burjánzása közben a szövetet szétrombolják, sebbé, fekélylé alakítják, és ez uton igen fájdalmas és melyre terjedő gyuladást tartanak fenn, hanem főképen és mondhatni legtöbbször abban, hogy a dyphtheritis-gomba képes magának az apró véredények falain át is utat törni, és így, majd az u. n. felszívó (nyirk) edények útján a vérbe jutni, s azt megmérgezni, hogy a vérméregzés foka ismét a vérbe jutott ragályanyag mennyiségével egyenes viszonyban áll: könnyen érthető. A vérméregzés tünetei a nagyfokú lázon kívül főleg azon nagy hágyadság, kabultság, olykor félrebeszélés, borzongás, hányinger, sőt ismételve hányás és a nyaki mirigyek tetemes megdagadása, mely a betegség kiterjedését jelzi; azon gyors erőhanyatlás, kimerültség, mely a valódi dyphtheritist kíséri és a szomorú kimenetel elhárításának legtöbbször leküzdhetlen akadályt gördít elébe.

A vérméregzés után közvetlen legközelebb álló veszély a lobos folyamat átterjedése a gégeire és innét tovább a légszöbe és a légutakba. Ugyanis, miután a ragályanyag a levegőből vétetik fel, az az esetek túlnyomó számában először a torokban, és itt ismét a

leginkább kiálló részeken mint az inyitorlán, nyelcsapon, mandolák oldalain tapad meg, és azután terjedt tovább a szomszédos részekre minden irányban, tehát lefelé is a gögfedőre és tovább a gégebe. Ritkábbak azon esetek, midőn az első megbetegedés azonnal a géget vagy épen a légszöbét éri. Ezen második sorban veszedelem az mi a közönség nyelvén torokgyík név alatt rettegteti a szülőket; és abból áll, hogy a roncsoló lobfolyamat mellett a kisebb korú gyermekeknél aránylag ugy is szűk gégeben és légszöben a nyákhártya az alatta levő kötszövetel együtt egészen megdagad, majd a felületen szívós izzadmányhártya képeződik (innét az alhártás lob megnevezés) mely a még fönmaradt nyilást teljesen eltömi, ugy, hogy a tüdőbe többé elegendő levegő nem juthat, s így a szerencsétlen gyermekeknek a szénsavmérgezés folytán menthellenül el kell veszni.

A dyphtheritis ragályosságára, tehát lényegére nézve összehasonlítható a hevenyfertőző kútegekkel, mint a himlővel, typhussal, kanyaróval és főképen a vörhenyvel (Scharlach), mely utóbbival kapcsolatban igen gyakran előfordul a torok-dyphtheritis, ugy hogy e tekintetben megkülönböztetünk önálló és vörhenyt kísérő torok-dyphtheritist. Elüt azonban a többi fertőzési hevenykútegektől főleg abban, hogy míg azokat ugyanazon egyén életében többnyire csak egyszer állja át, addig a dyphtheritis egyszeri átállása hasonló mentességet nem nyújt.

vésbé mondotta ezt ki valahol. Az 1876. XXVIII. törv. czikk 5. §. 7. pontja kimondja ugyan, hogy a tanfelügyelő „a tanügyi statisztikai adatokat a polgári avagy hitközségi hatóságtól közvetlenül, szükség esetében a közigazgatási tisztviselők segítségével beküldésig és a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez beszovaltatja, s ezen statisztikához az iskola vagyónáról, évi bevételéről, a tanítók fizetéséről stb. szülő adatok tartoznak; de hogy mindez nem számadás, s hogy ezen adatokat megbírálni sem a tanfelügyelőnek, sem más hatóságnak nem lehet: az magától értetődő. Hogy az egyház ezen autonómikus jogát maga az egyház folytonosan megőrizte arra nézve számtalan adatot hozhatunk fel, elég legyen azonban csak azt említenünk fel, hogy a népi iskolai ügyekben aránylag legkevésbé feltéleny r. kath. egyház legújabb szervezetében is ismételve kiemeli, hogy a számadások csak az egyházi hatóságokhoz terjesztendők fel. Hogy a kincstár vagy az alapok által kegyuri jogon fenntartott felekezeti iskoláknál más praxis van: az a dolog természetéből következik, de az elvet egyáltalán nem változtatja meg.

Az államsegélyben részesített felekezeti iskolákra vonatkozólag azonban két lényegesen eltérő nézet állhat fenn. Ezen segélyezés ugyanis vagy direct, költsön avagy államsegély útján, vagy indirect, a község lakosaira az állami egyenes adóknak 5%-ig terjedhető pótdó kiutalásával. S ezen segélyezés mindkét neme a felekezeti iskolákra alkalmazása nem annyira törvényes, mint inkább gyakorlat által van szentesítve.

A népoktatási törvény ugyanis több pontjában megengedi az államkölcsönt, államsegélyt, de sehol sem köti ki nyilvánosan, hogy ezek csak felekezeten kívüli iskolákra vonatkoznak. Az ezen ügyet rendező 1870. apr. 7-én 481. sz. a. és 1874. aug. 12-én 21,556. sz. a. kelt: több más hasonlót is tartalmazó rendelkezés szintén nem szólalnak a kérdés ez oldaláról. A gyakorlat lényegesen abban állott, hogy a felekezeti iskolák rendszeren csak taneszközökkel avagy a tanítóknak esetleg nyújtott pénzösszeggel (mely legtöbbször jutalomként adatott) segélyeztettek, anélkül, hogy ezekért a miniszterium számadást követelt volna. A volt tankerületi iskolatanácsok ajánlataira azonban a miniszterium igen gyakran tesz kivételeket fontosabb felekezeti s magániskolák érdekében, sőt nem egy jelentékenyebb intézet évi állandó államsegélyt is nyert. A fentebb idézett rendelkezések értelmében azonban ezektől évi számadást is követelt. Az ily iskoláktól a számadást ezentúl is meg kell követelnie a tanfelügyelőnek s mi sem a törvényben, sem a miniszteri rendeletekben nem látjuk semmi alapját, hogy a tanfelügyelő ezeket, — mint a községi iskolák számadásaival történik — előbb a megyei közigazgatási bizottsághoz terjeszse, habár tudunkkal több intézet, különösen a budapesti nőegyletek, ezen utat eddig mellőzték.

Az iskolaszékek számára 1876. szept. 2-án 20,311. sz. a. kiadott utasítás 31. §-a elrendeli, hogy azon községekben, hol a felekezeti iskolákban a 12—15 éves gyermekek számára szükséges ismétlődő tanfolyam nincs felállítva, a község tartozik ezekről gondoskodni, s így a község erre vonatkozó számadását a közigazgatási bizottság elé tartoznak, valamint a felső nép-, polgári iskolai vagy szakiskolák ügye is, ha azok a község által tartatnak fenn, vagy állami segélyben részesülnek.

A kérdés másik oldala: az 5%-os iskoládó ügye szintén ilyenemű. A törvény szelleme értelmében a község ily iskoláadót csak a községi iskola számára szedhet be. De az 1868. XXXVIII. t. cz. 44. §-a kimondja a következő elvet: „A községi iskola költségén mindenekelőtt a község azon közös vagyona jövedelméből fedezendő, a melyek iskolai célokra rendelve és pedig oly arányban, a minő arányban áll a községi iskolába járó gyermekek száma a felekezeti iskola vagy iskolák növendékeihez; azon községi lakosok és birtokosok, kik a jelen törvényben kijelölt köteleknek megfelelő hitfelekezeti népiskolát tartanak fenn, csak annyiban köteleztetnek az ekképp alkotott községi iskola fenntartásához községi adóval járulni, a mennyiben azon összeg, a melylyel saját felekezeti iskolájuk fenntartásához pénzben vagy természetben járulnak, nem meríti ki egyenes adójuk öt százalékát. Ezen elvből látszik, hogy a törvény a községi népiskolákat nem akarta a felekezeti rováására gédelgetni s ennek megfelelőleg a gyakorlatnak mintegy utat mutatott arra, hogy a felekezeti iskolák számára is megköveteljük az 5%-os pótdó.

A felekezeti hatóságok ezen alkalmat nagyon is igénybe veszik, úgy hogy jelenleg a felekezeti iskolák legnagyobb részét a község is segélyezi, vagy átlagos összeggel, vagy az 5%-os pótdóval s ezen pótdó s ezen kivétel a közigazgatási hatóságok törvényes uton is követelik. A törvény erről nem szól semmit s így a segélyezés ezen neme ha nem is törvényellenes, de mindenesetre törvényen kívül álló, a mely körülmény azonban természetesen nem jelenti azt, mintha ezen a közoktatás-ügyre nézve oly fontos szokást jözzön ellenünk lehetne.

Más kérdés azonban, hogy vajlon az ily segélyben részesülő felekezeti iskoláktól lehet-e nyilvános számadást követelni. A mi nézetünk az, hogy a hol a község évenként vagy időről időre átlagos segélyt nyújt a felekezeti iskoláknak, ott arról a közigazgatási bizottság számadást nem követelhet, valamint nem követel azon tudományos s jótékony testületektől sem, melyek számára a törvényhatóságok segélyt szavaznak meg. Hasonló az eset, ha a

község adja a telket, lakházat stb. a felekezeti iskola számára, a nélkül, hogy adományt számadási feltételekhez kötné. Ott, hol a község felekezeti iskolák számára az 5%-os pótdó adót is megadja, ismét két eset állhat fenn. Ha egy vagy több felekezeti iskola van a községben s a község ezt vagy ezeket kegyurilag tartja fenn: a számadás természetes, a mennyiben az iskola vagyona községi kezelés alatt van. De itt az iskola felekezeti jellege dacára tisztán községi vagyon s a többi ügyektől elkülönítve nincs. Ha azonban az iskola főképp az egyház által tartatik fenn, az 5%-os pótdó alakjában nyújtott segély, legalább a törvény értelmében, a számadás követelésére a tanfelügyelőt s közigazgatási bizottságot nem jogosítja fel. Sőt az előbbi esetben is a község vagy iskolaszék csak a község által adott összegekről és a községhez vagy iskolaszékhez befolyt adományokról tartozik számadással.

Feljegyzéseink eredménye tehát abban áll, hogy a felekezeti iskolák — ha direkt államsegélyben nem részesülnek — a közigazgatási bizottság előtt évenként számadással nem tartoznak, azonban a felekezeti iskolákat fenntartó községek ezen összegről számolni kötelesek.

Kétségtelen, hogy ezen az autonomia természetéből folyó joga a felekezeti iskoláknak oly privilegium, mely egy a községi iskolákkal szemben, mint jözen ész szerint igazságtalanságot involval s a közigazgatási bizottságnak, sőt magának a közoktatásügyi kormányknak érdekében állana, hogy azon felekezeti iskolák, melyeket vagy maga az állam tart fenn, kegyuri jogánál fogva, vagy az állam közegke részéről, jelentékenyebb segélyben részesülnek, az állam közegének s első sorban a közigazgatási bizottságnak számadással tartozzanak. De ezt, valamint az 5%-os pótdó kiutalását is módosítani s a közigazgatási bizottságoknak önhatalmúlag elrendelni nem lehet, erre határozott miniszteri szabályrendelet, s részben novellaris törvény lenne szükséges. Ohajtjuk, hogy így legyen s mindenekelőtt az állam s községek által fenntartott iskolákra nézve mondassék ki a felekezet nélkül jelleg, amint azt a korszak és igazság követeli. Addig azonban a közigazgatási bizottság tartozik a törvény betűjéhez s szemléhez ragaszkodni. **György Aladár.**

HETI SZEMLE.

Politikai helyzet. A berlini Bismarck-körök, miután a konstantinápolyi conferentia fiascot mondott, megint előveszik Ausztria-Magyarországot, és újra tervezik, hogy monarchiának kezét fogva Szentpétervárral, ezzel együtt foglalja el Boszniát és Bulgáriát. E terv persze annál nehezebben lesz valószínű, minél kevesebb hajlandóság mutatkozik Budapestén illető lovagi kalandokra. Az osztrák diplomácia is ma már sokkal nagyobb nyomattal hangsúlyozza, hogy első sorban és mindenekelőtt önnön érdekeit kell latba vetnie s e pillanatban mellőzni képtelen olyan nemzetközi összeköttetéseket, mint a milyennekre a berlini velleitások éle irányul. Egyébiránt az ó-muszka háború-párt alig várja az alkalmat, hogy Ignatieff, kit a Feketetenger viharai minddeddig akadályoztak az utazásban, Szentpétervárra érkezésk, remélvén, hogy az ő befolyása mégis csak siettetni fogja a török elleni háború ténylegesítését. Mintegy öt hét alatt — mondják a muszka stratégák — harckészén állana az orosz működő hadsereg és végrehajtható volna az átkelés a Prúthon. Eládogított időtöltést keresnek egy elágazott lengyel összeesküvés megfigyelésében, melynél muszka nihilisták is nagymérvben vesznek részt. A héten olvastuk, hogy muszka államrendőrök érkeztek Genfba, Párisba, Londonba és Bécsbe, kik ott az összeesküvés szálai után kutatgálnak. Sok főfajdalmat okozott Szentpétervártól e napokban a zürichi Platen grófnak kinevezése is a lengyel emigratio és conspiratio „hivatalos külföldi képviselőjévé”, mi bizonyára szoros összefüggéssel Klacsko Julián párisi intrigiáival, melyek legkevésbé sem voltak kedvezők a mult napokban előtérbe lépett, azon orosz szövetségre speculáló francia revanche-reményekre nézve, melyek mögött fel-tűnőleg meglátszott az orleanistiko — lengyel háttér. Tudvalevőleg herceg Czartonyksi, lengyel trónpraetendens, egy Nemoursi Orlean hercegnőt bir feleségül. Annyi bizonyos, hogy a netán kitörendő orosz-török háború alkalmából nagyon sakkban fognak Poroszországot tartani vészes mozgalmak, melyek legújabb időben Franciaország részéről Oroszország iránti kedvezményekben nyernek kifejezést.

Itthon. Az osztrák ministereknek Budapestén időzése nem vetett még véget a bankügyi krízisnek. Az osztrák ministerek eredmény nélkül tértek vissza Bécsbe. Vajlon a transactio létesítésére könnyebtalálandának-e majd Bécsben érintkezé pontokat; vajlon szelidíteni fogja-e az osztrák tényezők ellentét-lását a meggyőződés, miszerint a magyarok részéről további elvi engedelményekre már semmi áron sem számíthatnak több? e felett hiú dolog volna combinatiókba bocsátkozni. Egy azonban kétségbevonhatlannak tűnik fel az hogy a hoszúra elhuzott krízisnek legközelebb már végére járunk. Miniszterünk még egyszer felutaznak Bécsbe, s ha ez utazások alkalmával sem értenek el a siker, úgy aztán nem marad egyéb hátra, mint idehaza tisztázni a helyzetet. A Tisza kabinet számára ez esetre határozottan nem marad egyéb hátra, mint az önálló magyar nemzeti bank

etablirozása. Ha vajlon megnyeri-e a magyar miniszterium a korona bejegyzését is eme jogának valószínűsítésére; vajlon nem-e fog-nak majd egészen neutrális tényezőket fellép-tetni, hogy az alkudozások elejtett fonatát új-ból felvegyék; — ezek oly kérdések, melyek ma még a komolyabb diskusio keretén kívül állanak.

Törökország. A conferentia jegyző-könyvét január 21-én irták alá Konstantiná-polyban gr. Zichy osztrák-magyar nagykövet-nél. Erről a „Daily Telegr.”-nak a következ-őket távirják: „Az összes európai meghatal-mazottak jelen voltak azon a bálon, melyet gr. Zichy tegnap adott. Az ottomán küldöttek is megígérték jelenlétüket, azonban kimarad-tak. A jelenet az osztrák-magyar követségén dramai volt. Az egyik teremben táncoltak, s a jegyzőkönyv a szomszéd teremben iratott alá. Egy időben a küldöttek búcsúestélyével a pérai hatóság is bankettet adott a magyar if-juság küldöttsége tiszteletére. E gyülekezésben Klapka tábornok volt a főszónok s az est fo-lyamában áldomást ivott a pérai municipalitás egészségére, s azon hitének adott kifejezést, hogy Törökországra új korszak következik.” — A háború kitörését márcziushó 1-ére biztosan várják. Klapka tábor-nok török szolgálatba lépett s egy magyar-lengyel légióit fog szer-vezni s a muszka ellen csatába ve-zetni. — Midhat pasha kijelentette, hogy a porta a Szerbiával kötendő béke nézve a párisi szerződést tartja irányadónak. Status quo ante bellum. — Ennyi, sem több, sem kevesebb, a mit a porta a levert lakosok kegyelmesen megadni hajlandó.

Oroszország. Az odeszai „Odeski Wi-estnik” című orosz lap keserű gúnnyal il-letli saját nemzetét s nemzetének megvert di-plomatáit s nem kétkedik bevallani, hogy a porta igen nagy diplomatiiai győze-lmet aratott Oroszországon. „Az orosz közvélemény, mint Szentpétervárról jelentik, zúgolódó, elégedetlen s az ország kudarcza miatt eles szemrehányásokkal illeti az udvart s a kormányférfiakat. „Ezért kellett az orosz kereskedelmi s iparos világnak csödbe jutnia, ezért hozott egyik nap a másik után új ban-kerottokat; ezért dobtunk a sárba annyi mil-lió!” Az elégedetlen elemeknek minden baja, kellemetlensége eszükbe jut most a mozgó-sítás szülte helyzetnek. „Nous sommes bafoués”, ez az általános jelszó az orosz közönségnél. Az közvélemény ily hangulata a háború kité-rését minden esetre siettetni fogja. Legújab-ban villámssebességgel terjedt el mindenfelé az a hír, hogy Goresakoff, a conservatívek tá-maszja, lemond alásáról s helyét Ignatieff fogja elfoglalni, mi egyértelmű az orosz harcezi párt győzelmével.

Szerbia. Január 22-én délutáni 2 óra-ker utaztak el a Belgrádban tartozkodó összes tisztek, az egészségügyi személyzet s az or-vosok a határokra; a harmadosztálybeli csa-patok ujjonnan lettek fellegyervezve és fel-ruházva. Ugyan-e napon 400 orosz továbbít-atott ki Belgrádból Turn-Szeverinbe; a még Szerbiában időző 600—700 muszka legköze-lebb fogja elhagyni Szerbiát. A fejedelem végre visszaadta a muszkanak az oly soká megtagadott orosz zászlót is. A tisztek csók-kokkal halmoztak el azt és a belgrádi várba vevék, hova őket később a fejedelem s Natalia hercegné is követék, hogy tőlök elbucsuzza-nak s a háboruban tanusított önfeladokusukért nekik köszönetüket nyilvánítsák. A Szerbiá-ban időzőtt orosz önkénytesek el-távolítása hír szerint Ausztria-Magyarország kívánatára történt, hogy hadseregeinknek Szerbiába vonulása esélyére minden idegen elemek kiutasításának onnan. Az a hír is tartja még magát, hogy Szerbia a mi monarchiánk pártfogását akarna igénybe venni, hogy Törökországgal a „status quo ante bellum” alapján békét kössön. E hírrel ellenkezőleg az „Istok” azt írja, hogy a szerbek a hábo-runak újból megkezdésére csak is az ordrét várják Oroszországtól.

Románia. A moldvai nép közt nagy ellenszév mutatkozik az orosz invazio ellen. Mint a „Pol. Corresp.”-nek Jászvásárból írják, ott egy a képviselőházhoz intézendő kérvény circulál, mely már eddig is nagyszámu aláírással van ellátva. A moldvai lakosság arra kérte a kamarát, hogy határozza el, mikép Románia semmi föltétel alatt nem bonyolítathó háborúba, a román hadsereg haza bocsátassék, s a munkától elvont kezek annak mielőbb visszaadassanak. Jászvásárba nem rég több orosz tiszert érkezett, kik ott lakásokat akar-nak bérelni, mivel az orosz főhadiszállás való-szerűleg e városba fog áttétni.

Olaszország. Nicotera belügyminis-ter visszalépéséről kezdenek ismét beszélni poli-tikai körökben. Azt tartják, hogy a minister 10 napi szabadság ideje, melyet rokonai és salernói választóinak meglátogatására akar for-dítani, közelben várható lemondásának előjele. A belügyminis-ter teendői e rövid időre Depretis miniszterelnök fogja végezni.

HIRHARANG.

* **Személyi hírek.** Megyénk főispánja 12 napi távollét után tegnap hazérkezett, mi-után a nagy-kikindai gör. kel. egyházközségi zavarok tekintetében a vizsgálatot a hely-szinen megajtette; ezen idő alatt ő méltósága a fővárosban is időzött néhány napig és ott a végvidéki telepítvényes községek s az aldnai rétek tekintetében a bel- és pénzügyminis-ter

rumok kebelében tartott értekezleten részt vett, mint értesültünk ezen tanácskozmány az aldnai rétek kérdésével tüzetenes foglalkozott s megállapodásra is jutott. Steinbach Antal megyei tanfelügyelő úr, ki főispán úr ő méltósá-gával az iskolák megvizsgálása céljából Nagy-Kikindára rándult volt, onnét ugyancsak főispán úrral együtt hazérkezett.

* **Közigazgatási bizottság.** Torontál-megye közigazgatási bizottsága folyó évi fe-bruár havi rendes ülését hétfőn folyó hó 5-én délelőtt tartandja, a napirend összeállítása el-késvén azt lapunkban nem közölhetjük, de az ülés tárgyainak jegyzékét és a hozott határo-zatokat lapunk legközelebbi számban szokás szerint közölni fogjuk.

* **Caszinókban** tegnap este kedélyes közvacsora volt, mely igen jól sikerült; jelen voltak mintegy százhuszan úrak és hölgyek, a táncz éjjel utáni órákban még nagyban folyt.

* **Kinevezés.** Schwarz Károly írnök a nagy-beckereki kir. törvényszékhez iroda-tisztte nevezetett ki.

* **Áthelyezési ügy.** Megyénk főispánja a fővárosban jelenvolt torontálmegyei kép-viselő élén, az igazságügyi miniszter ő nagy-méltóságához azon kérelemmel járult, hogy: Lebanovits István O-Becseré hivataból áthelyeztet járásbíró ut módosi állomásba visszahelyezni kegyeskedjék. Ő nagyméltósága a miniszter úr felvilágosította ő méltóságát és képviselőinket, úgy, hogy minyájan és maga az időközben felrendelt járásbíró úr is az at-helyezés szükségességében megnyugodtak, mert tisztelt járásbírákat nem vesztjük el véglegesen.

* **Kedvező hír városunk lakossai számára.** Emlékeznünk fognak t. olvasóink azon közleményünkre, a melyben tudokra adtuk, hogy városunk képviselőjének a közlekedési miniszter úr ő nagyméltósága kilatásba helyezte a kikinda-beckereki utvonalkat az ál-lam által fenntartott utihálózatba felvétele. — Most már biztosan állíthatjuk, hogy e közle-kedési út, mihelyest a szükséges felmérés és költség kiszámítás megtörténik azt az állam azonnal át fogja venni s annak tökéletes helyre-állítását még az év folytán eszközöltetni fogja. (De már ugylátszik, hogy miertünk is fognak már tenni valamit. Szerk.)

* **Nagy-Kikindán** mult hó 30-án gyász-isteni tisztelet tartott Deák Ferencz emlé-kére, melyen az épen ott jelenlévő főispán úr több megyei tisztviselőkkel együtt megjelent.

* **Új telekkönyvi hatóság.** Örömmel értesítjük Nagy-Szt.-Miklós város közönségét, s annak kerületében lakó polgártársainkat, hogy dr. Vecsey Tamás képviselőjöknek sike-rült az igazságügyi miniszteriumnál kieszköz-ölni, hogy az ott lévő járásbíroság egyszers-mind telekkönyvi hatóság is lesz s ennek életbeléptetése a közel jövőben várható.

* **Disztribúció.** Dániel Pál, országgyűlési képviselő, a fővárosban hivatalos ügyekben időző megyei főispánunk tiszteletére ebédet adott a kaszinó termeiben, melyre a torontáli képviselők is hivatalosak voltak.

* **Új tüzoltó egylet.** Párdány mezővá-rospan Bulalovics Janos szolgabíró, Stassik Janos jegyző, Schneider Domonkos bíró és Brendl Janos polgár fíradozásának sikerült tüzoltó egyesületet létrehozni, mely már eddig 60 tagot számlál. Alapszabályai megállapítvák s közőháj szerint elnöke Bulalovics Janos szolgabíró, főparancsnoka Stassik Janos lesz. Szerencsés gondolatnak tartjuk, hogy a helyi hatóság feje egyszersmind a tüzoltó egyesület elnöke is legyen; mert csak így kerülhetők el a tüzesetek alkalmával a kettő közti fölmerülni szokott surlódások.

* **A képviselőház szünetel.** A képviselőház miután a miniszterek a bankkérdésben a birodalmi fővárosba mentek szünetel. Ma az a hír is elvult a képviselői körökben terjedve, hogy a képviselőház február 15-től szeptember közepéig elnapoltatnék; — de ha ez pozitíve nem is valósulna a képviselőház nem lesz to-vább együtt május 5-nél.

* **Hamisítás.** Vadász György, kin-ek évekkal ezelőtt Nagy-Beckereken kalap-és szőrmekereskedése volt és később tüzle-tével felhagyván, Budapest V. kerületének adó-pénztáráról naplővezetővé lett, — feljelentett a fővárosi tanácsnál, hogy a naplőben két tételt meghamisított. A főszámvevő és több szakember az ügy megvizsgálására kiküldet-tén, kiderítették, hogy Vadász a két hamisí-táson kívül még két más esetben is hamisított.

* **Keresztes József bűnperéhez.** Mult számunkban hosszabb közleményt hoztunk e szenzációt okozott bűnperéről. Hozzá toldjuk még, hogy a végtárgyalás harmadik napján vádolt fogsága törvényszék-sértés és illetlen magaviselete miatt 48 órai sötét börtönnel és 24 órai börtöl szigorítottott. — A végtár-gyalás folytatása — mint már érintettük — bizonytalan időre elhalasztottott.

* **Joczkovics Józsa és társainak bűnperében,** mely a gyilkosság és gyujtogatás egész bűnhalmazatát tartalmazza, január 29-én kezdetelt meg a végtárgyalás is még folyton folyik. Jövő számunk közleni fog róla.

* **Dárius kincsét megtalálták.** E napokban Pulszky Ferenczhez, mint a nemzeti muzeum igazgatójához Erdélyből egy elég tisztán írott, de kezdetlegesen fogalmazott levél érkezett két egyén aláírásával. E levél szerint két földmives megtalálta „az Dárius kincsét”, mely a következő mesés dolgokból áll: „Először is az pinczében előlő két nagy megkötött, fogaikat vicsorgató fekete agár van

ezüsből, gyémánt szemekkel, mögötte két arany oroszlány jáspis szemekkel. Egy ember arany székben ül, jobb kezében drágakövekkel kirakott bot van, és ezen ember tiszta aranyból van öntve, szeméi pedig karbunkulus közből van, széke is drágakövből ékesített, és úgy tündöklök, mint az nap. Ez az ember Darius király formája, mely előtt állanak 12 koronás királyok, aranyból öntöttek; az Darius háta mögött egy inas kardot tart; az aranybul van öntve, hüvelyé valami fényes közből van kifaragva, sok irások vagynak, melynek értelmüket nem lehet tudni, és sok agár kölykek drága kövekből vannak kifaragva, ezüst puttynok és kádak, mely szám szerint 360, ezek arany és ezüsttel vannak teli; 18 gyerek kép aranyból öntöttek és egy nagy ezüst hordó mind ékszerrel van tele; és beljebb az pincebe az királyné széke ülve, fején arany korona; előtte 64 leány tiszta aranyból öntve fényes kövekkel rakott koszorúba. E kincs,

a szerencsés föllalók szerint, Erdélyben, az úgynevezett „Czigány-havason“ lévő várban van, és mint levélírók nagy alázattal tudósítanak, „most mind ketten társak azért akarjuk fölfedezni, hogy ha valami az isten segédelmé és az mi iparkodása által az országnak javára és az magunk hasznára fordíthatnánk, azt a jó isten se bánja.“ Jó volna biz az — defecit fedezésre.

*** Garibaldi fia mint teherhordó.**
Riccioiti, Garibaldi legifjabb fia, jó ideje, hogy Ausztráliába vándorolt ki nejevel, hogy ott megtelepedjék. Mint most a „Gazetta de Villegio“-nak Melbourneból írják, e városba érkezte után nagy nyomorral kellett küzdenie, mivel kevés pénzzel érkezett a nevét, mely bizonytalansággal volt, ez állapotban fedezni nem akarta. — Hogy megelhesenek, Riccioiti szenes zsákok hordására vállalkozott s beállt teherhordónak, míg neje varrással igyekezett a napi megélhetéshez még hiányzóit beszerezni. Alig kerestek ketten együtt egy

nap két shillinget. Végül azonban mégis fölfedezték kiletét s az ottani alkormány azonnal titkári állással kínálta 200 font sterling fizetéssel.

*** Az eltűnt montenegrói.** Peraból írják: Mindenki ismerte azt a szöke, hórihorgas montenegrót, ki már négy év óta teljesíté az őrségi szolgálatot az orosz nagykövetség külső riasos kapujánál, hol állva, hol ülve, hol guggolva. Gyakran szóba állt a járőrelökkel, gyakran elfecsegett a követség kerestjén szolgálóival és a mohamedán kavaszokkal. Hatalmas lenszínű bajuszt viselt, álla, pófaja meg volt borotválva, sugár alakja aranyhimes kontósból fényelgett, s övében ott csillámlottak az elmaradhatlan pisztolyok, a yatagan. Nevét is ismerte mindenki: Kristónak hívták (a Kristoforus rövidítése). De a mit nem tudott mindenki, azaz, hogy ez a Kristó ötfélf év előtt a ruszschuki pályaudvaron fényes nappal egy pisztolygolyóval lelétt egy törököt, a tömegben átverte magát és az orosz konzulhoz menekült,

ki azonnal kiszolgáltatta Ignatieffnek. Ennél kinevezetett a követségi palota bekecsijé (örvé). Ez a Kristó most pedig több hete láthatatlanná lett, a nélkül, hogy valaki is eltűnésével törődött volna. Csak az utóbbi napokban merült fel az a hír, hogy Midhat pasa ellen intézni szándékolt gyilkos támadás és e Kristó eltűnése egymással összefüggnek. Pera termeiben ugyanis azt sugdossák, hogy a nagyvezér konakjában elfogott két montenegrói egyike, kiket Ignatieff tábornok mint orosz pártfogoltakat reklamált, épen ez a Kristó volt, ki elfogatása után azt vallotta, hogy a merénylőre felszólított, melyért 500 török lírát fizettek neki, és úgy neki, mint családjának évi 60 líra nyugalmi díjt biztosították. Midhat passa, így beszéltek tovább, e nyíltságaért szép kis összeget adott át és őt azonnal Corfuba szállíttatta, hogy Montenegroba haza utazzék.

Hatodi

hetenkint
A sze
Pestváro

Mégegyszé
vény

X. Az uszo
alatti igénytelen
1873. évi decze
mábi megjelen
képviselőháza a
ministerium által
törvényjavaslott
a közponi bizo
czikkel még bőví
böl mint Pandor
deneműi orosz
meg százezeire
megbénítván en
forgalmát, követ
jessé válhatik, a
két cikket ki r

Ezen két c
melyek elseje s
félévél hosszab
kölesön kiadás
történt lefizetés
sika szerint ped
alapján az adós
nagyobb töke v
vagy fizetésére
tekintendő. Az
ezen két cikket
telt olvasó közö
monstrálni, mert
heikben meg va
István avatottab
Lloyd f. h. 2-
gazdasági és ke

De mivelho
azon kereskedé
a kereskedelm
\$-aiban felsorol
tethetem, hogy
azt, hogy min
vonhat és fog
rendelkezés, ez
élve „egy kapta
gal életbe lép.

Hogy a ke
meg százeze
gadjak, érinten
10—50 ft. ére
tékpapírokra v
majdnem valam
és vidéki pénzü

Ily kölcsön
nyebb sorsu és
többnyire kise
A husz forinton
tiz forinton al
a gyakoriabban
pedig a rende
összeget vév
egy kölcsönre,
ható volna 3 f

T
Torontál v
és rég

M
Felolvastott a dél
társulat 1876. októb
val

*) Megrénk öskor
vőnek láttuk M
tanuskodó, reau
tanulmányát, a
régészeti érteit
frítseni akarjuk
dek ebresztés
melyeknek lapu
a mult ószszel
tesében kifejez
s meg nem táz
telligens közö
éln, mindent e
országi történel
évi nagy gyűlé
meg.

H I R D E T É S E K.

10225. sz. 1876. tkv.

(9—3.2)

Arverési hirdetmény.

A n.-becskerekí kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a nagy-kikindai kincst. uradalom végrehajthatónak a nagy-kikindai kerület végrehajtást szenvedő ellen 105,000 ft. és járuléka iránti végrehajtási ügyében Vuchelich Vászánál a tarrasi halászi jog után fizetendő 133 frtnyi évi hérből valamint a tarrasi italméresi jog bérloje Heumann Kobynál az évenként fizetni kötelezett 700 frtnyi haszonbérből 1875. évi ápril 1-től 1875. évi december végéig vagyis három év negyedre járó haszonbér, egy a tarrasi 149. sz. tjkönyvben foglalt 149. sz. a. vendéglőből álló és 3902 ftra becsült ingatlan az 1877. évi február 26-ik napján mint első- és ápril 3-ik napján délelőtti 10 órakor, mint második határidőben, Tarras községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-szor. Kikiáltási ár a fennebb kitett haszonbér összegek illetőleg becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött haszonbéri összegek illetőleg a birtok nem fog eladatni.

2-szor. Árverezni kívánók tartoznak a haszonbéri összegek és az ingatlan becsárának 10% vagyis 9 ft. 97 1/2 kr. illetőleg 52 ft. 50 krt. és 390 ft. 20 krt. készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-szor. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig: az első részletet az árverés jog erőre emelkedésétől számított négy hét alatt, a második részletet ugyanazon naptól számított három hónap alatt, a harmadik részletet ugyanazon naptól számított 6 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszköztölt utalvány alapján a nagy-becskerekí m. kir. adó- mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámíttatni.

4-szor. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

5-szor. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-szor. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-szor. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekeltek felek bármelyikének kérelmére, a prs. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá becsátatni- és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívtnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesetők végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be; ellenkező esetben Dr. Pejits György nagy-becskerekí ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

A nagy-becskerekí e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál Nagy-Becskereken, 1876. évi november 4-ik napján tartott ülésében.

10226. sz. 1876. tkv.

(8—3.2)

Arverési hirdetmény.

A n.-becskerekí kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a szőregi kir. kincst. uradalom végrehajthatónak Kohn Ignác és Kohn Fany végrehajtást szenvedő elleni 375 frtnyi tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tarrasi 303. számú tjkönyvben A. I. alatt (207—208.) részlet-számok alatt felvett házból álló és 500 ftra becsült ingatlan az 1877. évi február 27-ik napján mint első- és ápril 4-ik napján délelőtti 10 órakor, mint második határidőben, Tarras községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-szor. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2-szor. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 50 frtot készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-szor. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig: az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított tízennegy nap alatt, a második részletet ugyanazon naptól számított három hónap alatt,

a harmadik részletet ugyanazon naptól számított hat hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszköztölt utalvány alapján a nagy-becskerekí m. kir. adó- mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámíttatni.

4-szor. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

5-szor. A vételár első harmadának letétele után vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-szor. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-szor. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekeltek felek bármelyikének kérelmére, a prs. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá becsátatni- és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az utóbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívtnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyújtsák be; különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesetők végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be; ellenkező esetben Popovits Axent nagy-becskerekí ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

A nagy-becskerekí e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál Nagy-Becskereken, 1876. évi november 4-ik napján tartott ülésében.

11273. sz. 1876.

(7—3.2)

Arverési hirdetmény.

A nagy-becskerekí e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint Kropf Sándor tör.-becsei lakos mint vagyonbuktott Rohonczy Aladár csödtömeg gondnokának kérvénye folytán Tarnoczky Gusztáv mint az árverési feltételek meg nem felelt leg többet ígérő vevő ellen az általa árverés utján megvett. A 1.-becsei 1116. sz. tjkönyvben foglalt vagyonbuktott Rohonczy Aladár kizárólag illető 1904-b/1., (1905., 1906-a/1.) 1083-a/1., 1087-b/1. és 1087-b/4. részlet-számok alatt foglalt nemesi birtokra, és a tör.-becsei 65. sz. tjkönyvben 83., 401/1., 590/1., 591., 941., 942., 943., 1064., 2022., 1077., 1088., 1903., 1907., 1910., 2019. és 2019/a. részl.-számu ingatlanokból vagyonbuktott illető 60 részéből 40 részre valamint a vagyonbuktott illető kisebb kir. haszonvételek 60 részéből szinte 40 részre azon megemlétesével, hogy ezen nemesi birtokkal a török-becsei róm. kath. kegyurjog és teher 40-ad részben jár a vizsárverés elrendellett.

Ezen birtok és jogok kikiáltási ára a leltár szerinti 180,489 ft. 11 krnyi becsár képezi, továbbá

Ezen fenti birtok és jogoknak ekkép történendő elárvereltetésére határidővel 1877. évi márczius 20-ik napjának délelőtti 10 óraja T-Becse községhezánál kitézik azzal, hogy az érintett fekvőségek ez alkalommal becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók kivéve a cs. kir. szab. által. oszt. földhitelintézetet, tartoznak a kikiáltási árnak 5%-át bánatpénz gyanánt az árverelő kiküldött kezéhez letenni, az ígért vételért pedig három részletben és pedig harmadrészt, melyben a bánatpénz betudandó, az árverés jogerőre léptétől számított 15 nap alatt, 2 harmadát az árverésnek a csödtömeg által történt jóváhagyástól számított 3 hó mulva, az utolsó harmadrészt pedig szinte a jóváhagyástól számított 6 hó mulva ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál lefizetni és pedig az utolsó két részlet után járó 6%-os kamatokkal együtt. A többi árverési feltételek a telekkönyvi hivatalban a hivatalos órákban, és az árverési határnapok alatt a kiküldöttnek megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesetők végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be, mert ellenkező esetben a csödtömeg elvált képviseltetni fognak.

Az árverés foganatosításával Szalay Imre, kir. törvényszéki bíró bizott meg.

Kelt a n.-becskerekí e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi december 16-ik napján tartott ülésében.

119. sz.

Pályázat.

(4—3.3)

Mult évi május 29-én Hajdusicizán tartott körjegyzői választás Torontálmegye tekintetes bizottsága által megsemmisítetvén, s új választás elrendellett, a pályázat kiíratik.

Ezen hajdusicizai körjegyzőséghez tartozik Hajdusicza és Györgyház községe, elsőtől 550 ft. készpénz fizetés járulékkal.

Magánoldozatok és utazási nevidijak a megerősített szabályrendeletek szerint.

Pályázni kívánók felhívtnak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. értelmében felszerelt folyomódványait a folyó évi február 8-ig, mint a választás napjáig, alulirt szolgabirónál benyújtsák.

Megkívántatik a pályázóktól, hogy a fent idézett törvény életbe lépte óta a letett vizsgáról szóló okmányt bemutatassák, továbbá, hogy a magyar, német és tót nyelvekben jártasságukat beigazolják.

Bánlak, 1877. január 10-én.

Milutinovic Sándor,
szolgabíró.

3. 106.

Concurs

(12—2.1)

zur Befegung der Gemeindefarntstelle im Marktflechte Franzfeld. Der Jahresrechnung für den Gemeindefarnten befehrt aus 400 fl. öft. B. in barem und 100 fl. ö. B. an Quartiergeld, dann 20 fr. für eine Tag- und 40 fr. für eine Nacht-Kranken-Bijfte.

Singegen hat derfelbe unentgeltlich zu leisten, u. z.: Impfung, Tobtenbefehung, Bifitirung der Schulen und Schulfinder, Behandlung mittelbarer Kranen, Befehung des Schlochtviehes und der Viechheerden.

Bewerber um diefe Stelle wollen ihre Gefuche bis Ende Februar 1. 3. hieramts überreichen.

Gemeindefarnt Franzfeld, am 28. Jänner 1877.

Scherer,
Richter.

Hirdetmény.

A nagy-becskerekí közs. népiskola könyvtári helyiségének (a volt Napholtz fele házban) ünnepélyes megnyitása f. é. február 11-én délután 4 órakor történik.

Az „Alapszabályok“ 10. §-a szerint: a könyvtár olvasó tagja lehet minden tan- s nevelésügy-barát, ha nevezett §-ban megszabott 1 ft. évi díjat évenként a közs. népiskolai pénztárba előre lefizeti. E díjért olvasásra igénybe veheti a könyvtárnak összes műveit és szaklapjait.

Az olvasó tagokul fölvétetni kívánók, minden nap délután 4 órától 5-ig, a könyvtári helyiségben levő bármelyik rendes tagnál jelenthetik magukat. Kelt N.-Becskereken, 1877. évi január 30-án.

Peczli János,
községi népisk. igazgató.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint február 11-én délelőtti 10 órakor fog a torontálmegyei takaré- és hitelbank nagy termében az alapszabályok 81. és 104. §§-ai értelmében azon a 1259., 1374., 1559., 1570., 1613., 1707., 1716., 1732., 1755., 1924., 1955., 2035., 2104., 2107., 2143., 2152., 2246., 2288., 2292., 2321., 2340., 2356., 2359., 2361., 2410., 2417., 2419., 2463., 2474., 2490., 2513., 2514., 2520., 2532., 2562., 2567., 2597., 2601., 2603., 2618., 2624., 2628., 2640., 2684., 2709. és 2713. számu már lejárt zálogvevők alatt az intézetnél elzálogosított tárgyak nyilvános elárverése megtartatni, melyekre nézve az illető zálogvevők birtokossai az árveréstől elállást a fent kitűzött határnapig alólírott igazgatóságnál ki nem eszközöndik.

Venni szándékozók tehát már most oly megjegyzéssel hivatnak meg ezen árverésre, hogy az eladandó tárgyak iránt bővebb felvilágosítást nyujt az intézet könyvvivősege. Nagy-Becskerek, 1877. évi január 23-án.

A torontálmegyei takaré- és hitelbank igazgatósága.

(10—2.2)

55. sz.

Hirdetés.

(11—3.2)

A bega-csatornai hajózó közönség ezennel értesítetik, hogy a nagyméltóságú m. kir. közlekedési ministerium által elrendelt kis-kostélyi zsilip javítási munkák eszközölhetése végett, a kis-kostélyi tápszilip f. é. február 15. márczius 1-ig egészen zárva lesz.

Temesvárott 1877. évi január 22-én.

A bega-csatornai kir. mérnöki hivatal.